

Inkunabelraum

13

fr. 15er 603. Fi 15. h = Soe 5

^{Wasser}
am 17. 26. Aug 1811. Die Herren Prof. Dr. J. G. C. Meyer und Dr. J. G. C. Meyer
haben die Vorlesungen über die Naturgeschichte der Pflanzen und Thiere
in der hiesigen Universität gehalten, und die Vorlesungen über die
Naturgeschichte der Mineralien gehalten. — So wie man die
Vorlesungen über die Naturgeschichte der Pflanzen und Thiere in der
hiesigen Universität gehalten hat, so wie man die Vorlesungen über die
Naturgeschichte der Mineralien gehalten hat.

S. TH. ⁺SOEMMERRING

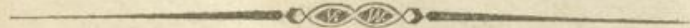
DE

● *osis*

felleis.

CONCREMENTIS BILIARIIS

CORPORIS HUMANI.

TRAIECTI AD MOENUM

SUMTIBUS VARRENTRAPPII ET WENNERI

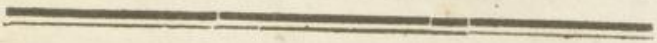
1 7 9 5.

11

an dem selben
Si esse in hepaticis bilis habere vultu hanc litteram.

OBSERVATIONES GENERALES
CIRCA
CONCREMENTA BILIARIA.

PROOEMIUM.

§. I.

Innumerae fere exstant Observationes Concre-
mentorum Bilis vel in viis vel in receptaculo
felle eius, Vesicula fellea dicto, repertorum, quae
vulgari non adeo apta ~~appellatione~~ Calculi vel
Lapilli cystici, melius vero Lapilli vel Calculi *biliofi*
fellei aut biliares aut biliarii, vel uno vocabulo
Cholelithi, aptissima autem denominatione Con-
cremента biliaria vocantur.

Haec autem Concremента biliaria, prout
numero (§. IX.), magnitudine (§. X.), pondere
(§. XI.), colore (§. XII.), figuraque (§. XIII.)
variant, ^{ita} etiam ratione substantiae vel indolis
(§. XIV. et §. XV.) admodum diversa reperiuntur.
Maximi autem momenti videtur, diversam
Concrementorum biliariorum naturam nosse, non

modo ad naturam ipsam Bilis ^{felle} Vesiculaeque biliaris subtilius intelligendam, sed etiam ad originem ^{operum} Concrementorum biliarium ^{inde} perdiscendam, morbumque, qui ex istis Concrementis oritur, melius cognoscendum et scite curandum.

Constitui ergo mecum, quae de Concrementis biliaribus morbisque inde oriundis memoratu digna mihi innotuerunt, in compendio quasi tradere; ^{et} eoque ^{etiam} maiori studio rem suscepi, cum legerem ^{etiam} Cl. Ioan. Frid. Blumenbachio a) autore, tali compendio me operae pretium facturum.

Blumenbach Repertorium

De Concrementorum biliarium Descriptionibus.

§. II.

Scripta de Concrementis biliaribus praestantiora, summatim ordine alphabetico exposita, haec fere sunt:

ACTA BUDISSENSIA, Pag. 376.

ACTA ERUDITORUM, Tom. II. n. 21. etc.

ACTA MEDICA HAFNIENSIA, Variis locis.

ACTA MEDICORUM SUEVICORUM, Holmiae
1785. Tom. I. Pag. 353.

a) En ipsius verba: „Es wuërde eine verdienstliche Arbeit seyn, wenn jemand mit Einsicht und Auswahl von alle dem, was seit den Zeiten des ALEX. BENEDETTI und ANT. BENIVENIO ueber die Krankheit von Gallensteinen angemerkt worden, eine nutzbare Uebersicht lieferte.“ — Medicinische Bibliothek, Band I. 1785. pag. 120.

CIRCA CONCREMENTA BILIARIA. 5

ACTA NATURAE CURIOSORUM, Tom. X.
Pag. 317. 358.

ACTA PHILEXOTICA.

ACTA SOCIETATIS EDINENSIS, Tom. I.

ACTA SOCIETATIS ROTERODAMENSIS, Tom. I.
Anni 1774. ubi variae observationes collectae.

B. S. ALBINI Annotationes academicae,
Libr. III.

ASSEMBLÉ DE BEZIERS 1731. Decembre.

BAGLIVI. Pag. 433. et 434.

MATTHEW BAILLIE The Morbid Anatomy.
London 1793. 8. Capite decimo. — Germanice
versa Berolini 1794. 8.

Angeli *italianische Bibl v Weizel*
Band 3. pag 181

E. G. BALDINGER Krankheiten einer Armee.
Langensalza 1765. 8.

Item Engravings.

BARRERE Novae Observationes Anatomicae.
Pag. 133.

BARTH Centuria III. Hebdomada 54.

BARTHOLINUS Medic. Danorum, Pag. 43.

C. BAUHINI Theatrum anatomicum, Pag. 114.

BAYNARD. Pag. 331.

BECKER.

ALEX. BENEDICTUS Pag. 21.

BENIVENIUS,, Capit. 94.

BERGER,, Pag. 22. et 220.

BESSE, Thesaur. app. 280.

BEZOLD Dissertatio de Cholelitho. Argen-
torati 1725. — Recusa in ALB. HALLERI
Collectione Dissertationum Argumenti practici.

MALES
4110
culaeque bili-
am ad originem
pendium, mor-
oritur, melius
de Concremen-
ndis memoratu
mpendio quasi
n suscepi, cum
l. Blumenba-
io me operae
Descriptionibus.
ribus praestan-
etico exposita,
6.
n. 21. etc.
Variis locis.
rum, Holmiae
ine verdienstliche
insicht und Aus-
seiten des Alex.
1720 ueber die
u worden, eine
digmische Biblio-

Tom. III. n. 106. — et in CRELL's Auszüge
Tom. III. Pag. 558.

BEZOAR, Pag. 157.

BIANCHI Historia Hepatis. Tom. I. Pag. 475.

BICKER, De submersorum Morte sine Aqua,
Observation. II.

G. BIDLOO Vindiciae quarundam Delineationum
anatomicarum etc. Leidae 1697. 4.

BIERWIERTH Structura Hepatis. Pag. 17.

BILLEBAULT in Journal de Medecine anno
1756. Mense Aprili, et 1757. Mense Novembr.

BIRCH, Tom. III. Pag. 483. et Tom. IV.
Pag. 321.

H. BIONDI Historia Morbi Feminae, quae
vomitu Calculum felleum insignis magnitudinis
eiecit, in Giornale di Medicina. Tom. I. Pag.
382. — Ex quo opere Excerptum dedit CH.
GOTTH. ESCHENBACH in vermischte, medici-
nische, und chirurgische Bemerkungen. Zweite
Sammlung. Lipsiae 1785. Pag. 252.

M. E. BLOCH medicinische Bemerkungen.
Berlin 1774. 8. Pag. 27.

BOEHMER Observationes Anatomicae, Praefationis,
Pag. 17.

BORELLUS Centuria III. Observation. 22.

BONONIENSIA COMMENTARIA. Tom. IV.
Pag. 35.

Th. BONNET Sepulchretum Anatomicum.

BOSCUS Facultas Anatomica. 1570.

BRENDEL. in opusc.

Handwritten note:
p. 7. Blutvercalke in physiologischen 390
physiologischen 390.

Handwritten note:
John. Beftock in Nicholson's Journal
1856. IV. p. 135
XIII 1806 p. 376.

- BRESLAUER SAMMLUNGEN, Anno 1759.
 BROMEL Acta Litterat. Suecic. 1726. Pag. 133.
 BUCHNER Miscellanea 1730.
 CAMENICENUS ad MATTHIOLUM. Pag. 324.
 CAMERARI Extispicia, Hepatitis Defun-
ctorum.
 CARDANUS Subtilitates.¹⁶⁹⁹ Libr. VII. Pag. 210.
 — et de Venenis Pag. 47. — Varietates. Pag. 534.
 I. a CASTRO Pestilentia Romae, Pag. 78.
 CHESELDEN, Pag. 166.
 CHIFFLET, Observation. 46.
 TH. COE Treatise on biliary concretions or
stones in the gallbladder and Ducts. London, 1757.
 8. in versione germanica, quae Lipsiae 1735.
 prodiit Maclurgii experimenta addita sunt.
 V. COITER, Pag. 122.
 COLLOT, Pag. 6.
 COMMENTARIA LIPSIENSIA, Tom. IV. et
Tom. XI.
 COMMERCIIUM LITTERARIUM NORIMBER-
GENSE. Anno 1738. Hebdomada 18. — Anno
 1742. Hebdomada 32. — et 1743. Hebdomada
 28. 1745. Hebdomada 24. etc.
 CONNOR History of Poland. Tom. I. Pag. 200.
 CRATO.
 CONTULI, De Lapidibus et Podagra. Romae
 1699. Pag. 64.
 DANGEAU ad BAGLIVIVM, Pag. 171.
 DAUBENTON in BUFFON Histoire Naturelle,
 Tom. III. Pag. 299.

S. J. Brugman. in Diss. J. Ch. B. Bernard
 quae. med. argument. Lugd. Batav. 1796.
 p. 11.

Coelium Rhodiginus

DAVIDS, P. 4.

H. F. DELIUS Amoenitates Medicæ. Lipsiæ 1747. 8. — *Idem* De Cholelithis Observationes et experimenta. Erlangæ 1782. 4. Egregiam iste liber ab Ill. ISENFLAMMIO descriptam Historiam Morbi a Calculo biliario ^{oio.} ~~orti~~ continet. — IOAN. FRID. BLUMENBACH in recensione huius libri in Medicinische Bibliothek, Band I. Stück I. Pag. 121. ^{suas} proprias Observationes addidit.

DETHARDING, Tom. II. Pag. 586.

G. S. DIETRICH Observationes quaedam de Calculis in Corpore Humano inventis. Halæ 1788. 8. — Duas Historias Morborum a Calculo fusius narrat.

DILTHEY Observation. 8.

DOLAEUS, Epistola IV.

DURANDE in Nouveaux Memoires de l'Academie de Dijon. 1782. Premier Semestre. Pag. 199. Observations sur l'Efficacit  du M lange d'Eth r sulfurique et d'Huile volatile de Terebinthine dans les Coliques hepatices produites par des Pierres biliaires. — Recusa ista Dissertatio Argentorati 1790. — Germanice versa in Sammlung auserlesener Abhandlungen f r practische Aerzte. ^{der}

EDINENSIS SOCIETAS, Essay of a Society at Edinburgh Tom. I. Pag. 265.

Einfeld. op. Isenflamm. Beitr ge f r die Encyclop. 5. H. Band 1800.

C. G. ESCHENBACH dedit Excerpta Dissertationum DURANDEI et MARETI in opere: Vermischte Medicinische und Chirurgische Bemerkungen.

kungen, Zweite Sammlung. Leipzig 1785. Pag.
123. et 202. et Dritte Sammlung, Pag. 194. —
DURANDEI Dissertatio germanice versa est; sub
titulo: Bemerkungen ueber die Wirkung der
Mischung von Schwefelaether und dem fluech-
tigen Terpenthinoel bei Leberschmerzen, die
von Gallensteinen entstehen. Helmstaedt, 1791. 8.

FABRICIUS Programma ad Dispensatorium.

Hofm. 1759. Pag. 25.

FALLOPIA Observationes Anatomicae.

FANTONUS, Anatomia. Pag. 114.

FERNELIUS, Pathologia Hepatis, Capite 22.

— Pathologiae Libr. VI. Capit. 10.

FISCHER, De Calculis. Pag. 3.

FORESTUS, Observationes et. Curationes.

Libr. 19. 14.

FRAENKSCHER ANMERKUNGEN, Tom. IV. Pag. 48.

GAMMAROLUS, Pag. 100.

GASSENDUS, Pag. 58.

GAZETTE SALUTAIRE. Bouillon 1790.

Nro. XXX.

GEILFUS De Moxa. Pag. 11.

GEMMA, Cosmocrit. Pag. 99.

GIORNALE DI LETTERATURA, Tom. XXIX.

Pag. 207.

GLISSON, De Hepate.

GMELIN, De Cholelithis Humanis. Tubing-
gae 1763.

GOCKEL, Tom. II. Pag. 99.

*Fabricius
Heldanus
Cat. I. 1766 Cat II
1774 Cat IV 1774-75
Cat VI. 1775 p 33*

*Forber (Murray) Treatise
upon Gravel etc a
Dissertation on
the Bile and
its Concretions.
London. 1793. 8.*

*Fourcroy. Annales
de Chimie. Paris
1793.*

*H. Gibbons in Buncans
Annals of Medicine
1796. Vol. 1.*

*code
de in Vesh. v. h. Bataafche gen
p. W. te Rotterdam 1794. VI. XV.*

celegrator pirra.

*Outlines of the
of the Human Body
13. colonibus spiritibus
exhibet.*

I. D. GOHL in Actis Medicorum Berolinensium ab Anno 1713. ad Annum 1731. Volum. V. Pag. 90.

S. GOLDWIZ neue Versuche ueber die Pathologie der Galle. Bamberg 1789. 3.

*Greiding in medicin. 1790.
Pflanzl. Geseh. 1790.
2. Bd. p. 307.*

GREISELIUS apud SCHENK.

GREN Systematisches Handbuch der gesammten Chymie. Halle 1789.

GROSSMANN in BALDINGER's Neues Magazin fuer Aerzte. Eilfter Band, 1790.

CH. G. GRUNER respondente Autore B. G. CONRADI Dissertatio sistens Experimenta nonnulla cum Calculis Vesiculae felleae humanae instituta. Jenae 1775. — Recusa in Delectu Dissertationum Medicarum Jenensium, Volumine II. Heidelbergae 1783. 4.

GUIDETI.

*Ten Haaf. 99.
in act Rotterdam Bd. I.
p. 517.*

DE HAEN, Tom. IV. Pag. 21. et Tom. V. Pag. 51.

HAGEDORN, Centuria II. n. 8.

S. HAHNEMANN, Etwas ueber Galle und Gallensteine — in CRELL's Chemische Annalen, Tom. II. 1788.

HALLE in Histoire et Memoires de la Société royale de Medecine. Paris 1786. Tome VII. Calculum Vesiculae felleae et urinariae in icterico observavit.

A. HALLER Elementorum Physiologiae. Tom. VI. Pag. 564. insignem Observationum numerum collegit. — Idem Opusculorum, Tomo III.

*Confeld. ap. Henflmann. Beitr.
Erl. Band. 1800.*

G. HARMENS, De Calculis in Ventriculo inventis — Germanice versa haec Dissertatio occurrit in I. I. ROEMER ^{in Den} Abhandlungen der Schwedischen Aerzte, Erster Theil, St. Gallen 185. Pag. 99.

HEISTER, Comm. Litt. ⁿ nor. Anno 1722. Pag. 129. Anno 1726. Mense Julio et Augusto.

HELWIG, Observatio. 17. et 81.

HEYDE, Dissertatio. Pag. 130. et 160.

HILDANUS Centuria Prima. Observation. 66. — et Centuria Secunda. Observation. 24. — Centuria Quarta. Observation. 44. — Centuria Sexta. Pag. 53.

^{U. 991 Hodgkynyl} HOGCHSTETTER, Decas Decima.

^{U. 991 Hodgkynyl} HOFMANN, Museum, Pag. 95. et 96.

^{U. 991 Hodgkynyl} HOOK, Exp. Pag. 79.

IMBERT, Pag. 16.

^{Juriffen.} JOURNAL DE MEDECINE. Anno 1756. Novembre — Anno 1760. ^{out} Augusto. Tomo III. n. 1. ^{U. 991 Hodgkynyl} Tomo III. n. 1. — Anno 1758. Novembre. Anno 1759. etc.

JOURNAL DES SÇAVANS 1723. Mense Januario.

KENTMANN apud GESNER, De omni Rerum fossilium Genere ; et apud SCHENK.

N. LAMBSMA Ventris Fluxus multiplex. Amstelodami 1756. 8. Capit. XI.

LANCISI, Dissertation. X. in operibus.

LENTILIUS, Jatromnen.

Heberden Juliel.
Commentarii de
morborum biliorum
et calculorum
Londini 1802.
Cap. 50.

(Phil. Trans.) 1758. recula
Januar. Christophori Medical
Essays edidit 1795. tit. 4
p. 200.

Joufflamm et
Zesenschüller.
Beiträge Band 1.
n. 2. p. 262 Tab. 1.

Koole
in Verh. v. h. Batavia'sche Gen.
p. W. te Rotterdam 1774. VI. XV.
eleganter picta.

Outline of the
of the Human Body
13. colonbus experimentum
exhibet.

Koole. J. in
act. Koleris
Vol. 1 p. 507.
Lavernet. in Journ de
Med 1808 m. Jan

LES
Berolinen-
51. Volum.

die Patho-

er gesamm-

Magazin

utore B. G.

menta non-

umanæ in-

electu Dis-

lumine II.

Tom. V.

Galle und

Annalen,

la Société

ome VII.

ictérico

ae. Tom.

numrum

L.

7

10

JOHN LEAKE Diseases of the Viscera Lond. 1792. pag. 257.

J. LIEUTAUD Essays anatomiques, Pag. 306.

LITRE in Memoires de Paris. 1705. Histoire 15.

LUDWIG Programma de Viis Bilis cysticae.

J. MACLURG Experiments upon the human Bile. Lond. 1772. — Germanice versum reperitur hoc Opus in Versione TH. COË. Lips. 1783.

MANTANI Excerpt. litter. 1761. Tomo IV.

MARET in Nouveaux Memoires de l'Academie de Dijon 1782. Second Semestre. ^{Méat} Recueil in Mém de la Soc

med Emulation Vol. VI^{to}
MECKEL in Memoires de Berlin. Tomo X. et Tomo XI. Pag. 92.

F. G. MEYER Epistola gratulatoria ad Ill. ZIMMERMANNUM de magno Vesiculae felleae Calculo per Anum excreto. Hannoverae 1768. 4. cum figura. Editio altera, ibidem 1790. 8.

MEMOIRES DE CHIRURGIE Tom. III. Pag. 55. et 56.

MEMOIRES DE L'ACADEMIE DE DIJON. Anno 1762.

MEMOIRES DE L'ACADEMIE DES SCIENCES de Paris. Anno 1741. et 1769. etc.

*Molovius Diss
de calculorum
animalium originis
biliarium originis
perit. 1812 gannaco
in Reil Archivio Band XI.*
MEMOIRES DES SÇAVANS ÉTRANGERS, Tomo III. Pag. 443. Anno 1697. Nro. 30.

LA METTRIE Observation. 68.

*Enfeld. op Henflamm. Beitr
Erl. Band 1800.*

*Alig. Monro outlines of
the anatomy of the
H. B. Child
1813.*

MORGAGNI. De Sedibus et Causis Morborum Epistola I. Art. 45. 46. 47. 48. 49. — Epistola II. Art. 77. 79. 443. — Idem inprimis in Epistola

XXXVII. data opera de calculis biliosis agit. —

Idem in Adversariis III. Pag. 60.

MOSEDER.

NEBEL, Capit. V.

ORTESCHI Diarium, Pag. 283. *Christopher Nebel Pemberton*

ORTLOB, Nro. 17. *on various Diseases of the abdominal Organs London 1824-8.*

Orfila Ana de Chimie

PETERMANN, Disput. de Ictero ex Calculis

Tome. 84. vesicae felleae. Lipsiae 1699. *Joh. Petit. laudanien & Pottal*

PEUCER apud I. SCHENK in Observationibus Medicis rarioribus. Basileae 1584. *Otto*

PISO, De Morbis ex Sero. Section. II. Observation. 17.

Ant. Portal

POSTEL Factum, Pag. 39.

Anatomie medicale Paris 1804 Vol. I. p. 318.

POZZI Epistolae, Pag. 70.

Richard Powell Observations on the Bile and its Disposal London. 1800. 8vo

G. PROCHASKA Adnotationum Academicarum Fasciculo Secundo, Pragae 1783. Section. I.

RAYMOND, Tomo II. Pag. 244.

REDI LETTRES, Tomo II.

RENAUME, des Hernies, Pag. 114.

REVERHORST.

RHAZES.

TEN RHYNE Vet. Medic. Pag. 222.

RHODIGINUS.

RICHA Epid. Tom. IV. Pag. 79.

A. G. RICHTER medicinische und chirurgische Bemerkungen, erster Band, Goetting. 1793.

RIOLANUS, Pag. 131.

ROBINSON Of the Stones. Pag. 62.

ROLFINK, De Calculis.

LE ROY, Quaestion. 10.

Koole

See in Vesh. v. h. Bataafche gen. p. W. te Rotterdam 1774. VI. XV.

! elegantior picta.

Outlines of the History of the Human Body 813. columnar description exhibit.

RUSSEL, Tab. Pag. 163.

F. RUYSCHE Thesaurus Anatomicus Quintus
Nro. 31. — *Idem* in Catalogo Rariorum. p. 161.
— *Idem* Observationum anatomicarum 87.

SABATIER, De variis Calculorum biliarium
Speciebus diversoque ab ipsis pendentium Mor-
borum Genere. Mospelie 1758. 8.

E. SANDIFORT Museum Anatomicum Aca-
demiae Lugduno-Batavae. Leidae 1793. Fol. max.

SANTORINUS, Meth. vit. err. Pag. 354.

W. SAUNDERS on the Liver, Lond. 1793.

*Sacary in Journ de Med
1808 n. ju.*

SAVASTO Lithogenesis.

SCHENK observationes aliorum collegit.

SCHAARSCHMIDT 1740. Nro. 26.

*Schiffolius Christ Steph
de Lithiasi fellea.
L. B. 1721.*

SCHINZ, De Calculis. Nro. 39.

SCHURIG Lithologia.

SCULTETUS, Observatio 61.

SLARE ad KOENIG. Pag. 20.

SOLENANDER.

E. STAHL Dissert. de Calculorum Genera-
tione. Halae 1699.

VAN STEENSAGDEN. Pag. 17.

STEIN Lithographia Curiosa. Baruthiae 1703.

C. STEPHANUS, Pag. 356.

STOERK Annus Medicus I. Pag. 129. —
Annus Medicus II. Pag. 165.

M. STOLL, Ratio medendi in Nosocomio
practico Vindobonensi. Viennae 1777. Tom. I.
Pag. 213.

*Einfol. op Henflamm. Beit
E. H. Band 1800.*

STRAEHLIN Praeside TEICHMEYER Dissertatio de Calculis biliariis. Jenae 1743. — Recusa in A. HALLERI Collectu Dissertationum practici Argumenti. Nro. 108.

VAN SWIETEN Commentaria in BOERHAAVEI Aphorismos de cognoscendis et curandis Morbis. Tom. III. Pag. 107.

TACCONI Hepatis Affectus, Pag. 320.

TEICHMEYER in Dissertatione supra apud STRAEHLINI citata.

S. C. TITIUS et F. L. KREYSIG Analyseos calculorum et humanorum et animalium Chemicæ Specimen Primum. Lipsiae 1789. 4.

TITSINGH Pust. Pag. 289.

TRAFFELMANN.

ALEXANDER TRALLIANUS.

TRANSÂCTIONS PHILOSOPHICAL. Nro. 49. 142. 185. 209. 282. 300. 377. Supp. 192. etc.

TREW in Commercio Litterario Norimbergensi 1738.

TROTTER De Lethargo. Pag. 124.

VALENTINUS.

VALLISNERI/ Tom. III. Pag. 96. 338. 593.

A. VATER Dissertatio de Calculis in locis inusitatis natis. Vitembergae 1741.

A. VESALIUS Examen Observationum Fallopiarum, Pag. 124. — Idem Epistola de Radice China, Pag. 251.

VIEUSSENS Observationes, Pag. 449.

VIRIDET ^{Fructu Sæ} bon Chyle, Pag. 632.

*theor. Min
d'Arcueil
Tome 2.*

1758.

*Koole
Kole in Vesh. v. h. Bataafche gen
d. p. W. te Rotterdam 1774. N. XV.*

l. elegantior picta.

*Outline of the
org. of the Human Body
1813. coloribus spiritibus
exhibet.*

Vicy d'Aggr

TH. COË On biliary Concretions or Stones in the Gallbladder and Ducts. Lond. 1757. 8.

H. F. DELIUS Amoenitates Medicæ. Lips. 1747. 8.

Idem De Cholelithis Observationes et Experimenta. Erlangæ 1782. 4. *Elegantissimas vivis coloribus distinctas imagines exhibuit.*

G. S. DIETRICH Observationes quaedam rariores de Calculis in Corpore Humano inventis, cum Figuris. Halæ 1788. 8. *Tabulat ab ipso Autore delineatae nitidissimæ.*

EPHEMERIDES NATURAE CURIOSORUM V. C. *Einfalt. 10.*
Decade Prima, Anno Tertio, observatio 206. — Decade Prima, Anno Nono et Decimo, Observatio 90. et q. s. r.

I. G. GOHL in Actis Medicorum Berolinensium loco citato. *Jamar Johanne. l. c.*

G. HARMENS De Calculis in Ventriculo inventis. Videas supra.

HISTOIRE DE LA SOCIÉTÉ ROYALE DE MÉDECINE 1779. Figuræ nitidissimæ.

F. G. MEYER Epistola gratulatoria ad Ill. ZIMMERMANN de magno Vesicæ felleæ Calculo per Anum excreto. Hannoveræ 1768. 4. cum Figuris. *Koole
Rode in Vesh. v. h. Basaalka 900
D. p. W. te Rotterdam 1774. VI. XV.*

G. PROCHASKA, Annotationes Academicæ. Fasciculus Secundus, Pragæ 1785. Sectio I.

A. G. RICHTER Medicinisches und Chirurgische Bemerkungen, Erster Band. Goetting. 1793. 8. Pag. 59. *Molovius et Reid l. eleganter picta.
alay Monno. Outlines of the
Anatomy of the Human Body
Edrad 1813. coloribus spiritibus
icover exhibit.*

F. RUYSCH ⁱⁿ Thesaur^o Anatomic^o Prim^o,
1721. Tabul. I. XXX.

Idem ⁱⁿ Observationes Anatomic^{ae}. Figura 69.

E. SANDIFORT Museum Anatomicum Aca-
demiae Lugduno Batavae. Leidae 1793. Fol. mai.
Tomo Secundo. Tabula C. nitidissimas splen-
didissimas omniumque A^utorum numerosissimas
Icones Concrementorum biliar^{ia}um exhibuit.

A. M. WADSBERG Praeside I. A. ACREL
in Dissertatio^{ne}, de Cholelithis per Abscessum ruptum
egredientibus Casus et Experimenta sistens. Upsa-
liae 1788. 4.

Locorum Corporis Humani ⁱⁿ quibus Concreta
biliar^{ia} reperiuntur, varietas.

§. IV. III.

Vario autem loco Concreta biliar^{ia} re-
periuntur. Reperta sunt in ipso hepate b), vel
in ductu hepatico c).

b) FRID. RUYSCH Dilucidatio Valvularum Capit. IV. Ob-
servatione 24. Calculum durum, pondere scrupulorum
duorum, in ipsa Hepatis substantia absconditum re-
perit.

I. G. WALTER Observationes Anatomic^{ae}, Pag. 46,
Observatione 1. non modo Ductum hepaticum
ad intestini ieiuni amplitudinem auctum, sed etiam
apert^o Ductu hepatico eius ramos mirifice distentos,
per universam substantiam Hepatis aliquot millibus La-
pillorum obsessos vidit.

I. F. BLUMENBACH servat Concreta biliar^{ia} in
ulcere Hepatis inventa, quod ulcus in Ductum cum
Vesicula fellea coarctata aperiebatur. — Vide eiusdem
Medicinische Bibliothek, Band I. Pag. 121.

c) WALTER, Loco citato, *in* Observatione Secunda in
Ductu Hepatico ad capacitatem pollicis unius aucto Con-

*Bayre. Medico-chirurgical
Transactions Vol. the twelfth 1823.
nitidissima & calcular unius colorib^{us}
exhibet.*

Walter

*Chaffer calc felleum
ex hepate in intestinum colon quo
transferebat^{ur} vidit: auct^{or} Merat.
in Mem. de la Soc. med. d'Emulation Tome sept.
Londini
Simile specimen servatur in Museo. A Thomas*

Hinc non mirandum Concrementum ^{oleum} biliare etiam in Hominibus, Vesicula felle^a destitutis ^{felle} occurrere d).

Reperta sunt Concrementa biliaria in Ductu ^{fa} cystico e), vel in Ductu choledochi f), vel in

^{felleum} crementum biliare magnitudine nucis moschatae minoris reperit; et in Observatione tertia Ductum hepaticum ^{icconi felleum} quinque lapillis infarctum.

DIETRICH, loco citato, Tabula II. Figura 1. et 2. Concrementum biliare e Ductu hepatico sumtum nitide ^{icconi felleo} pingit.

d) BALDINGER Neues Magazin fuer Aerzte, Band I. Stück III. Pag. 274.

Ex his etiam inter alia forsitan argumentum peti potest; non nisi spissitudine Bilem hepaticam differre a Bile cystica. Contrarium adversus A. HALLERUM tuetur IOH. DAN. METZGER in Dissertatione de Secretione.

e) Servo eiusmodi specimina — A Concremento biliari Ductum cysticum obturante enormiter expansam Vesiculam felleam delineat FR. RYRSCH Observationum Anatomicarum Observatione 87. Figura 69. ^{felleum}

f) B. S. ALBINUS Annotationum Academicarum Libro Tertio, Capite XIII.

DIETRICH loco citato, Tab. II. Fig. 3. 4. Iconem Concrementi biliaris e Ductu choledochi exhibet —

Pari modo et A. G. RICHTER, Loco citato.

HEISTER in Actorum Naturae Curiosorum Volumine I. Observatione 181. Pag. 404. adeo amplum orificium Ductus choledochi in Duodeno vidit, ut parvum ^{intestino} digitum admitteret.

MORGAGNI, loco citato, Ductum choledochum adeo amplum vidit, ut duorum pollicum eius Diameter magnitudinem aequaret.

Eiusmodi specimina et in museo meo cernuntur, et in speciminibus, quae Viennae in Museo Academiae militaris servantur. ^{Affenglamme etc}

Vesicula fellea, vel in Ventriculo g), vel in
ipsis intestinis h) tenuibus ^{vel} et crassis.

Hinc non mirum, (ἀνω) per vomitum i) et
(κατω) per anum k) saepissime eiusmodi Concre-
menta biliaria excreta esse.

Denique non rarum est, per ulcus abdomi-
nale l) exiisse Concrementa biliaria.

g) Suspicor e forma et magnitudine Concrementa biliaria
fuisse, quae G. HARMENS in Ventriculo Feminae re-
perit.

Confer Acta medicorum Suecicorum seu sylloge obser-
vationum et casuum rariorum in variis Medicinae Par-
tibus, Tomo I. Upsaliae 1783. — Versionis germanicae:
Abhandlungen der Schwedischen Aerzte, aus dem Lateini-
schen von I. I. ROEMER, St. Gallen 1785. Pag. 95.

h) Verbi causa: in Colo ZACUTUS LUSITANUS apud
TH. BARTHOLINUM, Centuria Tertia, Historia 75. p. 157.
Et PH. SACHSIUS Epistol. de Mirandis Naturae p.
m. 102.

i) Berliner Magazin, Band I. Pag. 75. — M. SCHURIG,
loco citato, octo narrat casus Concrementorum biliar-
iorum vomitu excretorum.

Item ORTESCHI in Diario Pag. 285.

k) F. RUYSC Thesaurus Anatomicus Quintus. n. 32.

Inprimis eadem de re scripto peculiari egit F. G.
MEYER in Epistola gratulatoria ad ZIMMERMANNUM,
addita Observatione de magno Vesicae felleae Calculo
per Alvum excreto, in Editione secunda Hannoverae
1790. adjuncta Tabula. Ibidemque casus similes Con-
crementorum biliarium per Alvum excretorum narra-
tur, p. 12, quos hic repetere nefas duxi.

Addendus et DELIUS, loco citato.

Confer et Acta Roterodamensia, Tom. I. p. 575.

AND. JOH. ORLOV Programma de insigni Calculo
felleo per Anum excreto Regiomonti 1787.

l) Servo Vesiculam Bilis Concrementis talibus obsessam,
quae in eo erat, ut per ulcus in fundo eius calculos
emitteret.

p. 318.
H. Portal l.c. in intestinis colonicis bilis mole argentea
vel a bile vel glutinosa materia adha-
ret ad ovi gallinacei magnitudinem
et accedit — Nam in medio illorum
porculum calculum biliarium invenit.

Concrementum biliarium diametro longiore 2 1/4 polle
diametro brevior 1 1/4 polle per anam excretum
exemplum habet Kemerton l.c. p. 62.

tres per ulcus abdominis Koole l.c.

numero 747 per adhaesum abdominis lanceola
apertum.

Morn doctus de med. chir. 1810. 11. Band. M. Mandl in Siobold Jamal feltner u. assent. Brookh
Band 3. 1812. pro ulcus infra umbilicum.
Leipzig. Journal général de Med. & de Chir. 1809. May. Vol 33.

vel plicis tortuosa structura n), et contractilitate, ni mavis, irritabilitate Ductus cystici, in tanta Vasorum absorbentium copia e Vesicula fellea orientium tenuioremque Bilis partem eventientium o); quamquam non ignorem, F. G. MEYERUM p) scripsisse, in Vesica fellea non adeo frequentes esse calculos.

Certis autem in regionibus, verbi gratia, in terris Hannoveranis, calculum in Vesica urinaria omnino non reperiri q) vulgatissimum est; in iisdem tamen Concrementa biliaria frequentissime generantur.

An certis terrae regionibus frequentius generentur r) Concrementa biliaria, non liquet. Quin potius adlatae Observationes abunde demonstrant, frequentissime ubique terrarum generari Concrementa biliaria.

Hoc adeo verum est, ut HEBERDEN s) asserat, paucos homines quadragesimum annum

n) Optime Ductus cystici structuram valvulosam delineatam dedit I. G. WALTERI FILII FRIDERICI AUGUSTUS in Annotationibus Academicis, Berolini 1786. de Hepate. Tab. I.

o) Nitidissime Vasa absorbentia et glandulas absorbentes Vesiculae felleae delinearunt WERNER et FELLER in Opere: Vasorum Lacteorum atque Lymphaticorum Anatomico-pathologica Descriptio. Lipsiae 1784. Tabula II. Figura 5. et adhuc multo praestantius P. MASCAGNI Tabula XVIII. Ichnographiae systematis lymphatici.

p) Loco citato, Pag. 7.

q) Inter ducenta et triginta Cadavera humana duo tantum in viis urinariis Calculi HALLERO Goettingae occurrebant. Vide eius opuscula pathologica, Pag. 521.

r) Prouti opinatur DURANDE, loco citato, p. 55.

s) Morning Chronicle of London. Nro. 5894.

Wolf in Actis Petropolitano

free

attingere absque ^{sive} Concrementorum ^{ofor} biliarium generatione.

In omnibus etiam, quotquot novi, Collectionibus rerum ad Pathologiam spectantium innumera reperiuntur Concrementa ^{ofa} biliaria. Recte hinc iam HALLERO notatum est; si frangendo Vesicae urinariae calculo remedia ^{ofor} excogitata sunt, adeo frequentiori calculo Vesiculæ ^{ofa} felleae medelam opponere aliquam in maximis Medicinae desideriis esse videtur. Nam et simili modo excruciat felleus lapillus, et perinde denique ad mortem ducit, Operationem chirurgicam vero multo rarius, neque nisi tunc admittit, quando ulcerosa fellis Vesicula ad peritoneum adhaesit, quem quidem morbi statum rarissimum esse, nemo ignorat.

Vix hinc DIETRICHIO *) assentire possum adserenti: „Experimenta plane docere, quamdam esse coniunctionem inter generationem „Calculorum renalium, biliariorum, et Vesicae „urinariae, et Nodulorum tophaceorum arthriticorum.“

De Concrementorum ^{ofor} biliarium Frequentia ratione Aetatis.

§. VI.

Multo frequentius Concrementa ^{ofa} biliaria in senibus, ac in Adolescentibus ^{u)}, reperiuntur.

t) Loco citato, Pag. 31. Nota i.

u) In puero tredecim annorum vidit Concrementum felleum Autor Dissertationis, quae in Actis Edinburgensibus de Calculis biliariis occurrit.

SALES
et contractili-
tus cystici, in
e Vesicula fel-
s partem eve-
norem, F. G.
ica fellea non
verbi gratia,
in Vesica uri-
atissimum est;
liaria frequen-
quentius ge-
non liquet.
abunde de-
errarum ge-
DEN *) as-
um annum
vulosam deli-
versus Au-
Berolini 1786.
bilis absorbent-
ea et FELLEA
lymphaticorum
ae 1784 Ta-
tius P. MAS-
is lymphatici.
ama duo tan-
Goettingae oc-
Pag. 321.
p. 33.
4

Rarissime, si unquam, in Infantibus v) inveniuntur.

*De Concrementorum biliarium Frequentia
ratione Sexus.*

§. VII.

Multo frequentius etiam in Feminis w), quam in Viris /, occurrunt Concrementa biliaria. *In primis* tempus, quo menstrua cessant, generationi Concrementorum biliariorum favere dicitur x). *Calculus* vero urinarius multo frequentius Viros molestat, quam Feminas.

*De Concrementorum biliarium Frequentia
ratione Generis Vitae.*

§. VIII.

Vix autem Concrementa biliaria in Hominibus, corpus exercentibus, generantur, sed tantum in illis, qui vitam sedentariam degunt.

Hinc non mirum, in Viris eruditis y), in Hominibus aerumnosis et tristibus, in illis qui

v) VALENTINUS Polychætet. Pag. 42. in Vesicula fellea Infantis pisi magnitudine Concrementa vidit.

w) FRIDERICUS HOFMANN, *in* Medicina rationalis systematica.

COE/ Loco citato.

Inter quindecim Historias Morborum a Calculo, quas A. HALLER Opusculorum pathologicorum Tomo Tertio narrat, tres tantum Virorum sunt.

DIETRICHII et TITII, *locis* citatis, *narrati* casus pari modo Feminarum sunt.

Eadem et ipse animadvertere mihi visus sum.

x) DURANDE, loco citato. Editionis germanicae. Pag. 35.

y) TISSOT de la Santé des Gens de Lettres, Pag. 67.

Johnstone Diss, Hofmann

carceribus detinentur z), in Monachis, ob motus necessarii defectum *), Concrementa biliaria reperiri.

Veteris, ^{bur} Autore HALLERO, morbus a Concrementis felleis parum notus videtur, neque miror, ~~quippe~~ ³ qui minus vitam ³ sedentariam vivebant.

BENKOE praeterea adserit, se multis cadaverum inspectionibus didicisse, homines pingues ^{magis} Concrementis biliariis ^{obnoxios esse} macilentis, cui merito contradicit DURANDE a), quamquam ^{est} notum ^{est} sit, homines obesos vitam sedentariam amare.

JOHN LEAKE Diseases of the Viscera. Lond. 1792. pag. 225. et 265.

- z) Confer Observationes HALLERI — Opusculorum pathologicorum Tomo tertio — qui Historia tertia in Homine ad fatuitatem hypochondriaco, et Historia decima tertia in Homine suspenso (absque dubio ante supplicium in carcere detento) calculos reperit.

Vidua, cuius morbum tradit DIETRICH, semper phlegmatici temperamenti et sedentaria erat. Pari modo et sartor, quem descripsit, melancholicus erat.

Femina, cuius Concrementa biliaria TITUS examinavit, animi aegritudine laborabat.

Similiter et ipse in plerisque feminis et viris, qui Cassellis et Moguntiae in ergastulis vel alio quovis carcere per sat longum tempus detinebantur, Concrementa biliaria inveni.

- *) Hinc etiam observante GLISSON etiam in pecoribus concrementa biliaria frequentius, hyeme quam aestate ^{est} oriuntur. *Bronfield Observat chirurg.*

a) Loco citato, Pag. 88.

OBSERVATIONES SPECIALES

CIRCA

CONCREMENTA BILIARIA^{ofa}.

Concrementorum ^{ofa} biliarum Varietates
ratione Numeri.

§. IX. VIII.

Variant autem Concrementa biliaria ^{ofa} Numero; mox enim unus^m modo reperitur, mox plures²³ reperiuntur. Exstant in Museo meo Vesiculae felleae unum modo Bilis Concrementum continentes. Exstant ibidem aliae Vesiculae felleae, in quibus duo Concrementa continentur. Exstant ibidem aliae Vesiculae felleae, in quibus duo Concrementa biliaria^{ofa} continentur, quae septo ab ^{ic} invicem separantur. Saepe eadem Concrementa Vesicula contracta ad instar capsulae continet; alias totam Vesiculam felleam unum tantum Concrementum occupat; alias Vesicula arcte contracta est circa Concrementa ista; alias praeter calculos Bilem adhuc Vesicula continet. Exstant ibidem Concrementa biliaria^{ofa} numero ultra centum in una eademque Vesicula reperta. Quingenta vero in una eadem Vesicula Bilis WALTER reperit Concrementa. Mille eorundem vidit

1 Joh. Hoffm.
1444. per ulcer. abominis.
Brünn mana.
in Horn Archiv für
die Gefahrung. II Band. 180.

CIRCA CONCREMENTA BILIARIA.

MATTHEW BAILLIE b). Tria millia invenit
Testis omni exceptione maior MORGAGNI.

27 in vivo
No 2654 in vivo
C. H. Barry
7801 Otto*

Concrementorum biliarium Varietates ratione
Magnitudinis.

§. X.

Variant Concrementa biliaria Magnitudine.
Raro ovi gallinacei magnitudinem adtingunt; raro
ovi columbini magnitudinem superant; mox
autem pisi magnitudinem vix exaequant. Ple-
rumque cum magno numero Concrementorum
parvitas eorum, cum parvo autem numero in-
signis magnitudo Concrementorum biliarium iun-
gitur. Exstat in Suppellectile anatomica Aca-
demiae militaris Viennensis Concrementum biliarie
ovale a me repertum, cuius diameter longior
pollicis manus magnitudinem exaequat.

diam longior
2 1/4 poll
diam brevior
1 1/4 poll
Pembertonle.

Concrementorum biliarium Varietates ratione
Ponderis absoluti et specifici.

§. XI.

Variant Concrementa biliaria Pondere abso-
luto. Exstant eiusmodi Concrementa, quae pon-
dus unciarum quatuor e); aliaque, quae vix
granulum pondere aequant.

- b) The Morbid Anatomy of the most important Parts of the human Body. London 1793. 8. Pag. 60. Versio mea germanica, Berlin 1794. 8.
- c) SCHAARSCHMIDT Auctore HALLER in Elementis Physiologiae, Pag. 565.
A. G. RICHTER, loco citato, pag. 59. notat Concrementum biliarie trium unciarum cum dimidia.

1/2 on the Syncope
vaginae Botta
1794 p. 27.
Vorgeschichte der
anat. Präparate
sammlung von
Breslau
1826 p. 50

LES

LARIA

arietates

Num

itur, mox

o meo Ve-

rementum

iculae fel-

ntinentur.

in qui-

itur, quae

dem Con-

capsulae

am unum

Vesicula

sta; alias

continet.

mero ul-

reperta.

ilis WAL-

dem vidit

Variant et Pondere specifico. Plerumque autem vidi, pellucidiora siccata, ^{esse et} graviora in aqua fundum petere, fusciora vero leviora esse atque aquae innatare. Alia paullum macerata merguntur aqua, vel post aliquot tempus subsident, protuti et recentissime e Vesicula fellea ^{felle} sumpta, humore adhuc turgidula, aqua merguntur. Alia ad aquam ut 0,200 vel 0,346 ad 1,000 d), alia vero ut 0,803 ad 1,000 e) ^{esse habentia}.

Concrementorum biliarium ^{for} Varietates ratione Coloris.

§. XII.

Variant Colore, quem visis coloribus optime imitatum exhibuit DELIUS. Mox enim aterrima, mox nigricantia, mox cinerea, mox lutea, flava, crocea, fulva, fusca, pruna seu badia, subviridia, marmorea f), livida, ferruginea, mox rufa, mox albissima, mox margaritacea, mox purissimi spermatis ceti vel crystalli ad instar intus albissima et splendidissima, mox variegata, mox intus alterne flava, mox intus viridia reperiuntur. Rufa autem Concrementa biliaria ^{for} ~~ex caeteris~~ rarissima mihi videntur.

d) MUSSCHENBROECK introductio ad Philosophiam naturalem. Lugduni Batavorum 1762. Pag. 557.

e) DIETRICH, loco citato, Pag. 20.

f) Marmoreum Concrementum felleum a latere visum ululae caput representans occurrit apud RYRSCH in Thesaurio Anatomico Decimo Nro. 155.

1. Johnston

Concrementorum ^{ofar} biliarium Varietates ratione
Figurae.

§. XIII.

Variant quoque Concrementa ^{ofa} biliaria Figura. Plerumque angularia, Pentagona, pyramidalia, vel tesserarum ad instar cubica, vel polyedrica esse solent; non raro tamen rotunda, vel globularia; alia oblonga, ovalia; saepissime in angulis ^{ae} adparet, antea rotunda fuisse, et hedras frictione natas esse; alia figuram pyriformem sive eam, quae Vesiculae felleae esse solet, habent g). Alia posticam partem patellae aequantia h), alia inaequalia i), scabra, asperula, horrida, vel stalagmiae mororum ad instar tuberculata, vel extus tenui semipellucido cortice fere ad instar margaritarum tecta, alia laevia, alia glaberrima, raro hispida et asperata, vel cristarum ad instar crispata reperiuntur. Rarissime congeries parvorum Concrementorum in unum coniuكتورum, coagmentatorum, vel conglutinatorum reperitur, quod multo frequentius in calculis ^{urinary} urinariis occurrit.

Interdum Concrementa Bilis crustae Specie ^{ofa} biliaris Ductus obsident, adeo, ut tubulos repraesentent. Notandum autem, pristinam for-

g) Concrementum figura pyriforme pinxerunt DELIUS et RICHTER locis citatis.

h) RUYSC in Catalogo Rariorum. Pag. 123.

i) ALBINUS Annotationum Academicarum Libro Tertio. Tabula VII. Figura 1.

nam non conservare Concrementa biliaria, sed, uti diffractione adparet, saepe immutari.

Concrementorum biliarum Varietates ratione Duritiei.

§. XIV. III.

Variant et Duritie. Alia mollia, immo vel liquidam Bilem intus adhuc continent; alia digito prementi non cedunt; alia arenulis quasi leviter tantum conglomeratis constant; alia malleo tantum diffringenda; nonnullorum autem tanta mollities est, ut exsiccatione sponte fissa et rupta dilabantur vel dissiliant.

Concrementorum biliarum Varietates ratione Substantiae, Structurae et Indolis.

§. XV.

Variant denique Concrementa biliaria ratione Substantiae, Structurae et Indolis.

Alia enim et quidem aterrima siccitam Bilem adeo exacte referunt, ut vix dignoscere queas; diffracta enim undiquaque sibi simillima vel homogenea adparent; haec autem Concrementa biliaria rarissima et irregularia quoad figuram videntur. Eiusmodi tamen Concrementum in tympanitico a Cl. SCHROEDER, Professore Rinteliensi, repertum tum dono accepi, tum ipse pluries in cadaveribus inveni. *faciunt* Ista amarissima, tenacissima k), extus cristata vel conglomerata, semper quoad figuram irregularia.

k) Recte hinc annotavit JANSONIUS apud LIEUTAUD interdum Bilem inspissatam Ductum cysticum obturare.—

1. Joh. Hoffm.

CIRCA CONCREMENTA BILIARIA. 31

Alia non adeo frequentia Concrementa biliaria (semel enim tantum inter tot cadavera reperi) illa videntur, quae globularia, extus rufa vel rubiginis sive croci martis colorem gerunt, disfracta, intus albida, Zeolithi ad instar striata et radiata, versus centrum autem iterum rufa adparent, absque ullo vestigio lamellatae vel cepae similis structurae. Haec concrementa reliquis tenuiora et friabilia esse solent.

Alia, neque adeo frequentia Concrementa biliaria videntur, quae extus a bile, qua circumfunduntur, flava, vel si diutius in Bile putrida remorantur, atra, intus autem purissimi crystalli ad instar pellucida vel seleniti ad instar splendentis albida, striata, raro et parumper lamellata, versus centrum autem plerumque fusciora adparent, friabilia, praeterea in pyramides dissilientia, insipida autem reperiuntur. Omnium optime ad ignem colliquescent et funduntur, ad instar fere cerae sigillaris vel potius spermatis ceti 1), flammamque denique accipiunt. Minus recte ideo A. HALLERUS m) adnotat, calculos biliarios eo magis ardere, quo

Minus recte autem, omnia Concrementa biliaria Bilem tantummodo ad duritiem incrassatam esse, opinati sunt.

1) Adeo spermatis ceti sive adipi physeteris macrocephali similia reperiuntur in museo meo, ut praeter figuram vix dignosci queant. Pari modo et J. F. BLUMENBACH eadem cum spermate ceti comparat. Vide eiusdem Institutiones Physiologiae. Goettingae 1787. §. 390.

m) Elementorum Physiologiae, Tomo VI. Pag. 567.

Nota g.

sp. pipitae

leviores sint, Crystallina enim Concrementa ^{ofa} biliaria, ut paulo ¹⁷ ante notavi, reliquis graviora, omnium optime ardent. Alia, et quidem maxime vulgaria Concrementa, extus atra, nonnumquam et alba, laevis¹⁸ima, quasi polita, in angulis adtrita, intus autem ut tunicatum cepe vel adeo lam¹⁹pellata conspiciuntur, ut videatur, crustam aliam post aliam ducentia crevisse, quae tamen minime uti in calculis urinariis ab invicem separari possunt, ~~et~~ ² ~~satis~~ ³ ~~dura~~ ⁴ ~~et~~ ⁵ ~~tenacia~~ videntur; istaeque lam⁶mellae ^{inag} ita se excipiunt, ut alia alia sit fuscior et albidior. Insuper et radiatam structuram produunt.

Alia, nucleo resinoso splendentia, extus fusca. Etiam haec plerumque friabilia et insipida.

Nonnulla ob terrae abundantiam vix flammam concipiunt.

Alia ~~absque~~ ^{sine} peculiari structura ceram fusam repraesentant n).

Alia extus arenosam quasi superficiem gerunt, intus autem nigerrimum nucleum continent.

Alia nucleum intus ostendunt; alia vero ~~absque~~ ^{sine} nucleo gignuntur.

Classes Concrementorum biliarium. ^{ofa}

§. XVI.

A. HALLER in *duas* Classes dispescuit Concrementa biliaria, quarum characteres hoc fere modo constituit.

Ad

n) GOLDWITZ, loco citato/ Pag. 251.

1 Johne

Ad Classem primam numerat Concrementa grandia, subrotunda, intus fusciora, friabilia, insipida.

Ad Classem secundam retulit minora, nigra, vel non pellucida, polyedrica, numerosa.

IOAN. GOTTLIEB WALTER autem in *tres Classes* Concrementa biliaria distribuit, scilicet in *striata, lamellata et corticata*, quae natura duce egregie admodum definivit.

l.c. p. 27.

„*Classis prima* inquit rarissima, comprehendit Lapillos striatos, ubi ex centro excurrunt striae triangulares, quarum apex in centro, basis in peripheria terminatur. Quaelibet stria in plures laminas divisibilis est, sicuti glacies mariae. Hi Lapilli semper sunt pellucidi. Aliquando nonnullis striis in peripheria calculi magis prominentibus ambitus redditur asper, praebens speciem condimenti saccharo obducti; istiusmodi calculi appellantur saccharati vel chrySTALLINI; maximam cum chrySTALLINIS affinitatem habent illi Calculi, quibus nomen moriformium impositum est.“

„*Calculi moriformes* hi cum striatis pellucidis conveniunt in eo, ut striae illorum splendentes a nucleo peripheriam versus latiores fiant; in ambitu vero in tubercula rotunda abeuntes pigmento nunc nigro obfuscentur, nunc brunno, quo opacescunt.“

CIALES
m Concrementa
i, reliquis gra
Alia, et quidem
extus atra, non
asi polita, in an
tunicatum cepe
ur, ut videatur,
a crevisse, que
rimariis ab invi
tura et tenuia
se excipiunt,
or. Insuper et
entia, extus
a et insipida.
um vix flam
ceram fusam
ericiem ge
a continent.
alia vero
um.
scuit Con
s hoc fere
Ad

„Striae istae, quasi resina friabili constantes, si candellae admoveantur, prius quam ardent, liquescentes ad modum cerae funduntur.

„*Classis secunda* constituitur Calculis corticatis, ubi nucleus, et cortex, et substantia inter eos media occurrunt.

Nucleus non in omnibus idem est; mox enim compactus; mox splendens, chrySTALLINUS; mox quasi spongiosus; coloris mox subnigri est, mox ex obscuro crocei, mox brunni seu flavi.

Istic Nucleus obvolvitur proxime Substantia media, et colore et structura ab eodem ipso diversa, ita ut Nucleo poroso obducatur Substantia media densa, et vice versa Nucleum densum circumdet Substantia media porosa; caeterum haec substantia existit mox fibrosa, mox porosa.

Nucleus simul et Massa media involvuntur a Cortice, qui nunc crassus et densus, nunc vero extenuatus est et friabilis. Color huius multimode variat, faciei que externae color differt ab internae faciei colore, qui nunc niger, brunus, aut subviridis, nunc flavus, variegatus, albus aut gypseus. Rarissime cortex albus, splendens et pellucidus.

Cortex non semper aequè flammabilis ac nucleus et massa inter utrosque intermedia; interdum mere terreus est, et non ardet; hoc autem fracto nucleus massaque intermedia valde inflammabiles sunt. “

„Tertia Classis comprehendit Lapillos biliarios lamellatos. Hi equidem habent Nucleum, sed statim tunicati fiunt; plerumque nigricantes, leves, porosi, fragilesque sunt.

Ista Concrementa mere terrea esse, parumque olei inflammabilis admistum possidere, experimenta docent; hinc aegre flammam concipiunt, sed carbonis instar candere solent, imo nonnulla in ipsa flamma intumescunt, atque spargunt odorem capilli combusti.“

Omnia Concrementa biliaria in una eademque Vesicula Bilis contenta unius eiusdemque semper indolis reperiuntur.

§. XVII.

Summa autem dignum ² ⁴ ¹ adtentione, quamvis tantopere variant Concrementa biliaria ratione substantiae, ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰

post aliud. Etenim si aliud Concrementum post aliud generaretur, non video, cur non diversa Concremeta, non modo huius, sed etiam illius classis, simul adessent.

Neque in ^uno eodemque concremento ^{ofa}biliano strata diversa adeo differunt, ac plerumque in calculo ^{urinary}urinario differre solent.

AN
MENT

Qu

mus,
tutu v
quae v
vel de
est.

H

optimi
tempor

HALES
MOSDI

COZO,
allisque

In
actis es

mento
ad 648p

Concre
In

ter nuc

e) F
f)
p)

ANALYSIS CHEMICA CONCRE-
 MENTORUM BILIARIA^{OSA} HUMA-
 NORUM.

§. XVIII.

Quum Concrementa biliaria^{osa}, ut supra vidi-
 mus, adeo ratione Substantiae vel primo ob-
 tutu variant, etiam chemicam eorum Analysis,
 quae vel adparatu pneumatico, vel menstruis,
 vel destillatione sicca peragitur, variare necesse
 est.

Hinc Analysis chemica, quam A. HALLER o)
 optimis quibuscuq^m auctoribus ad sua usque
 tempora, scilicet BOERHAVIO^{A. L.}, VALLISNERIO,
 HALEGIO, STRAHLINIO, KNOLLEO, TACCONIO,
 MOSEDERO, WISLICENO, BEZOLDO, HOFMANNO,
 COËO, MACLURGIO, VRISSIO, SPIELMANNO,
 aliisque usus tradidit, eo fere redit:

In Concrementis felleis maximam copiam²
 aëris esse, ad 108 uncias replentem in Concre-
mento sexta parte unciae non maiori, adeoque
 ad 648plam molis prioris portionem, quae totius
Concrementi fuit. p)

Inspida fere esse talia Concrementa, prae-
 ter nucleum amarum.

o) Elementorum Physiologiae Libro XXIII. Sectione III.
 §. 13. et §. 19. Tom. VI. Pag. 571. et 575.

p) Eum aërem negat GOLDWIZ, loco citato. §. 74.

DI r), DELIUS s), ^{Blumenbach}MACQUER, LEONHARDI t), PERCIVAL u), HERMBSTAEDT v), GREIN w), WADSBURG et ACREL x), DIETRICH y), HAHNEMANN z), GOLDWIZ a), TITIVS b), FOURCROY c), SCHLIPPE et SAUNDERS *). L. Pasell.

Repetam autem potissimum summam experimentorum DIETRICHII, GREINII, TITII, FOURCROYI et SCHLIPPEI.

- r) B. G. F. CONRADI Praeside CH. G. GRUNER Dissertatio sistens Experimenta nonnulla cum Calculis Vesiculae felleae humanae instituta, Jenae 1775. 4.
- s) De Cholelithis Observationes et experimenta, etc. cum Tabul. Erlangae 1782. 4. Pag. 13. usque 15.
- t) MACQUER's Chemisches Wörterbuch, übersetzt und vermehrt von D. J. G. LEONHARDI, Tom. V. 1782. Pag. 258. — 341.
- u) J. PRIESTLEY's Versuche und Beobachtungen über verschiedene Gattungen der Luft † aus dem Englischen. Tom. II. Leipzig 1779. Pag. 378.
- v) Beiträge zur Natur- und Arzneywissenschaft. Thl. III.
- w) Handbuch der Chemie. Tom. II. §. 1556. et in CRELL's Beitrage zu den Chemischen Annalen. Stück I. 1789. item vierter Theil, Stück I. 1792.
- x) De Cholelithis per Abscessum ruptum egredientibus Casus et Experimenta, quae Praeside J. A. ACREL publico subiecit Examini A. M. WADSBURG. Upsaliae 1788. 4. cum Figuris. Pag. 15. et seqq.
- y) G. S. DIETRICH Dissertatio continens duas Observationes rariores circa Calculos in Corpore humano inventos. Halae 1788. cum Figuris. Pag. 62. usque 69.
- z) Etwas über die Galle und Gallensteine, in CRELL's Chemische Annalen 1788. Tom. II. Pag. 296. et seqq.
- a) GOLDWIZ Versuche über die Pathologie der Galle. Bamberg 1789. 8.
- b) S. C. TITIVS Praeside F. L. KREYSIG Dissertatio: Analyseos Calculorum et humanorum et Animalium chemicae Specimen primum. Lipsiae 1789. 4.
- c) FOURCROY in Annales de Chemie à Paris 1793. Tomo Decimo sexto et Decimo septimo; et in CRELL's Chemische Annalen. Tomo Quarto.
- *) Libro citato, Cap. VIII.

Crafft Davison. Zoonomia Lond 1777. p. 379

Thénard. in Mémoires de Physique et de Chimie de la Société d'Arcueil. Tome premier 1807.

**) Physiologia Göttingae 1787*

EMENTORUM
quod quidem de
usa, oleo tartari
ne colligescere.
alia nequaquam
escere et solvi.
re.
ratia, raphani,
solvi.
atur, carbonem
ia mollescere
ur, ex isidem
um flavum,
um nigrum
e atro splen-
purgatum,
minerali coi-
icam Con-
tuerunt et
CONRA-
en Annales,

§. XX.

In DIETRICHII ~~enim~~ Experimentis Concre-
 menta ^{folia} biliaria aqua non solvuntur, ~~etiam in~~
 vel pulverem trita, et calori exposita.

Ardent cum odore cerae.

Oleo Vitrioli ^{fortiori} ~~concentrato~~ solvuntur, odo-
 remque sulphureum spargunt, ^{remanente} residuo resi-
 noso.

Ope Adparatus pneumaticoⁱ chemici in Bal-
 neo arenae destillata aërem ~~fixum~~ inflammabi-
 lem largiuntur,

Mox vapores nebulosos.

Tum in Excipulum transit liquor flavicans
 ammoniacalis, cui oleum empyreumaticum tenax
 rufum supernatat.

Carbo remanens nitens, levis, ^{difficilis} aegre com-
 bustibilis.

Terra post combustionem residua, acido
Nitri soluta et diluto acido sacchari affuso tur-
 bulenta redditur; calcem ergo phosphoratam
 esse, verosimile.

Grana decem Concrementi ^{opi} biliaris cum spi-
 ritus vini rectificatissimi uncia dimidia, in vitro
 epistomio obturato leni calore digesta, non sol-
 vuntur, at phaenomenon pulchrum exhibent;
 crystallos nimirum squamiferas, nitentes, ar-
 genteas, levissimas, a superficie liquoris ad fun-
 dum protensas, et (quod maxime mirum vide-
 batur) in calore digestorio ortas et persistentes.
 Spiritus vini colore flavescente vix tinctus fuit.

Maior ipsius copia affusa solutionem non peragit, sed squamulae chrySTALLINAE persistunt. Quo facto omnia per filtrum traieciuntur, spirituque vini edulcorantur. Residuum bene exsiccatum nil amiserat pondere, et concrementum erat plane inmutatum, nisi quod formam squamoso lamellosam, colorem albissimum, nitorem splendidissimum adquisiverit, et, quum antea in pulverem contritum fuerit, nunc novam quasi chrySTALLISATIONEM subierit.

Solvebantur perfecte Oleo amygdalarum expresso.

Hinc concludit, centum partes Concrementi sui continere materiae ceraceae octoginta quinque partes, materiae autem glutinosae quindecim partes; salem vero, quem Poulletier, de la Solle, et Delius e Concrementis biliaribus cum spiritu vini ^{one} ~~sese~~ obtinuisse perhibent, Concrementum ipsum fuisse.

§. XXI.

Eodem quoque redit Analysis chemica, a Grenio circa Concrementa biliaria instituta; e qua patet, Concrementum biliale in Naphthis, verbi causa, Vitrioli Naphtha solvi, a Spiritu vini vero et Salibus intactum relinqui. ^{Nec minus ex.} Exque eius experimentis elucet, centum partes Concrementi biliaris ex 0,85 partibus materiae ceraceae, et 0,15 partibus materiae lymphaticae

construi; generatim ergo Concrementa biliaria^{ofa} cum cera convenire.

§. XXII.

Eodem fere redeunt etiam Experimenta doctissimi TITII, scilicet:

Concrementa fellea cubica, nigerrima, nucleum flavescens^{ofa} chrySTALLINUM continentia, adparatu pneumatico chemico tractata, primum igne aperto liquefiebant, tum vapor aërique nebulosus transiit in vas cylindricum, variisque in locis tubulo retorto materia adhaesit ceracea, quam ipsam, quum vi aquae in ipsum pelleretur cylindrum, veram ceram flavam cognovit. — Igne aucto omnis solvebatur massa, ebullivit, multumque aëris tum fixi, tum inflammabilis emisit. Longe vero maior aëris inflammabilis quam fixi fuit copia. — Residuum in crucibulo candens emisit vapores, donec massa conflagraret. Residuum superfuso acido nitroso effervuit. Solutio post aliquot dies colata, affuso acido Vitrioli, selenitem in fundum demisit.

Alia Concrementa biliaria^{ofa} variegata, diffracta, corticem modo crassiorem, modo tenuiorem et limpidiorem gerebant. Massae interioris structura striata, exterior flavescens, ad centrum fuscior, quin nigra, in centro spatium quoddam triangulare ostendebat. — Pondere eadem drachnam et viginti septem grana aequabant.

BILIARIUM HUMANORUM. 43

Hanc ergo partium constituentium elicit rationem.

Olei subtilissimi obtinebat	10	Grana
Olei crassioris	49	—
Partium volatiliū, quae igne aperto extricabantur	17	—
Residui gelatinosi.	6	—
Perierunt aëris forma	4	—

1 Drachm. 26 Grana.

adeoque granum unum vel avolavit, vel vasis tenacius adhaesit.

§. XXIII.

Autore FOURCROY alia Concrementa biliaria^{ofa}, e brutis sumta, e materia Spermati ceti simillima, alia vero e Bile inspissata constant; utraque autem differre a calculis hepaticis, reperit.

§. XXIV.

Hisce conveniunt quoque Experimenta Cl. SCHLIPPEI, Pharmacopolae moguntini dexterrimi, quae rogatu Doctoris STRAUB circa Concrementa biliaria^{ofa} instituit. En ipsius verba:

Concrementa biliaria^{ofa}, quibus in Experimentis usus sum, in superficie fusca, maculis flavis obsita, laevissima, et, prouti diffringendo didici, sex circiter diversis stratis composita, versus centrum flavescebant, in centro autem ipso cavitas erat, albis conspersa punctulis. Quae pun-

ctula, ad gustum insipida, microscopio lustrata, apparebant pellucida.

Integra haec Concrementa et diffracta aquae innatabant.

Ardebant vivida flamma, et tubulo ferruminatorio (*Loethrohr*) applicato colliquescebant.

Notandum autem, me in quovis Experimento Concrementi grana decem, liquoris vero unciam unam adhibuisse, caloremque cubiculi fuisse 61 ad 64 gradus Fahrenheiti.

Experimentum primum.

Acidum Salis marini Concremento affusum, neque caloris neque conquassationis ope, solutionem peragebat, coloremque tantum viridem contrahebat. Innatarunt ei Concrementi particulae.

Experimentum secundum.

Acidum Nitri Concremento affusum nullas bullulas aëreas extricabat; illico tamen fuscum colorem induebat; nullam vero solutionem, neque calore aucto, peragebat. Innatarunt ei Concrementi particulae.

Experimentum tertium.

Acetum Vini dulcificatum ~~sive~~ (Liquor anodynus vegetabilis) Concremento contrito affusus^m parvum motum excitabat, ^{et} fragmentorumque aggregationem, flavedinem dilutiorem induens; ad coctionis gradum tum aucto calore et frequenti conquassatione; post refrigerium vidi in fundo

vasis chrystallos, et liquoris colorem parum
flavescentem.

Experimentum quintum.

Concremento in pulverem redacto Naphtham
Vitrioli adfudi; illico bullulae aëreae prodibant,
et liquor flavus reddebatur; ^{Naphtham} solutio Concre-
menti ^{partem} biliaris ^{de} lente post horae spatium dimidium
fere abstulerat; solutio autem calori ad coctio-
nis gradum usque aucto exposita frequenter con-
quassata, et refrigefacta, quartam partem Con-
crementi istius intactam reliquit.

Experimentum quintum.

Oleum Terebinthinae Concremento contrito
affusum, conglomerationem particularum excita-
bat, colorem rubrum induebat, fluiditatem ex
parte amittebat perfectamque solutionem perage-
bat, refrigerio tamen aliquid subsidebat.

Experimentum sextum.

Liquor DURANDEI, e Naphthae Vitrioli et
Olei Terebinthinae partibus aequalibus composi-
tus, Concremento affusus bullulas aëreas mole
minores ac in experimento primo extricabat,
saturatiorem etiam flavedinem induebat, solutio-
nem celeriolem peragens. Calore tum ad cen-
tum usque gradus Fahrenheiti aucto Concre-
mentum ^{oleum} biliare perfecte solutum videbatur; re-
frigerio autem ^{inca} lamellulae chrystallinae in fundo
vasis subsidebant.

§. XXV.

Experimenta modo allata cum Concremen-
tis Bilis pellucidis, spermati Ceti simillimis, sae-
 pius repetiens, vidi igne liquefactam Concre-
menti ^{ejusmodi} ^{concreta} ^{et} ^{quae} ^{collefi.} ^{formabant} ^{inter} ^{refrigescen-}
 dum exerantibus, spiculas in eius superficie natas
 fuisse nitidissimas.

Idem fit exsiccatione guttae liquefacti Con-
crementi biliaris ^{si} in vitro mundo, cuius figuram
DELIUS in fronte opusculi sui exhibuit.

§. XXVI.

Bilis Concrementa vitro ustorio exposita
 ebulliunt, vaporem album, flavum et nigrum
 spargunt, qui dum in corporibus vicinis colli-
 gitur, lanuginis ad instar ipsis adhaeret.

§. XXVII.

Dubito, an unquam concrementa biliaria
 ferrum contineant, adeo ut particulae magnetem
 sequantur, quamvis DOLAEUS ^{d)} et SCHURIG ^{e)}
 istud asserant. Pari modo cinerem Concremen-
torum combustorum vix a magnete adtrahi, DE-
LIUS iam notavit.

§. XXVIII.

Duplici ergo materia conflantur Concrementa
biliaria, scilicet ^{ita} ^{namque} massa quadam ceracea, sive sevo
 inspissato, quod phlogisto, acido aëreo, et acido

d) Epistola Quarta. Pag. 15.

e) Lithologia.

vegetabili constat, et *lympha coagulata*, quae alcali volatili, acido phosphoreo, et terra calcaria constat, quae materia non inepte a DELIO, cui adsentitur Cl. GREN, *resina animalis* vocatur.

Hinc non mirandum, *Concrementa biliaria* pleraque, ni omnis fere generis vitello ovorum, balsamo indico, oleis unguinosis, butyro, tinctura antimonii tartarisata, spiritu nitri dulci, liquore anodyno, liquore antispasmodico Protesii (ex tribus acidis mineralibus, nimirum Vitrioli, Nitris et Salis marini parato), omnium optime vero Naphthae Vitrioli et oleo Terebinthinae, hinc et mixto e Naphthae Vitrioli partibus tribus et olei Terebinthinae partibus duabus Liquore DURANDEI solvi.

Non mirum, Liquorem istum DURANDEI, etiam in vapores abeuntem, vel forma vaporum, Bilis Concrementa solvere.

Antoni Chevard (l. c.) concrementa fellea in bove, sola materia lutea ab ipso dicta in homine vero praeter hanc materiam luteam etiam adiposam conflari. Originem concrementorum sive ptole, matrem esse, vel enim adiposam in hepate generari et immediate concretam ad usum praecipitari, vel refrigerari bilis partem certe in caseo adiposum transfundari illa partem certe in caseo in styrium transfundari.

John Dary in Hey Monro's outlines of the anatomy of the H. B. Lib. 1813. p. 273.

MENTORUM

Concremen-
millimis, sae-
ctam Concre-
er refragescen-
perficie mias

quefacti Con-
uius figuram
uit.

io exposita
et nigrum
cimis colli-

biliaria
agnetem
URIG e)
cremen-
i, DE-

menta
e sevo
t acido

CAUSSAE CONCREMENTORUM
~~BILIARIUM.~~ *felleorum*

§. XXIX.

Plures dari Caussas Concrementorum Bilis, inficiandum non est.

Alimenta acidula, acida, acerba, austera, crassa, cruda, viscida, farinacea, sicca f), terrestria, verbi causa: caseum, vina acida, spirituosus g), cerevisiam recens coctam h) accusarunt.

Equidem vix crederem, hisce Concrementum biliare *felleum* generari; calculum *vesicae* urinarium vero inde nasci, negare ^z non ^m sustinerem. Recte hinc HALLERUS i) iam monuerat, immerito vinum acidum accusari, quippe in regione ^{quae} cerevisiam, fere sola ^{colit} ^m utente, maxime frequentes esse, tum in feminis, quae fere solam aquam bibunt.

Accusarunt primarum viarum vitia k); torporem ~~tubi intestinalis~~ ⁱⁿ ~~in primis~~ ^{in primis} acidum in intestinis generatum; ⁱⁿ ~~acidum~~ ⁱⁿ enim bilem coagulare.

f) GAUBIUS in Pathologia, §. 579.

g) HOFFMANN et DURANDE loco citato. Pag. 35. Negat autem GOLDWIZ.

h) Contra HALLERUM id asserentem negat GOLDWIZ.

i) Elementorum Physiologiae. Tomo Quarto. Pag. 578.

k) DIETRICH, loco citato, Pag. 37. Nro. 7.

agulare. ⁱ Acidum ergo, asserunt, e Ventriculo in Duodenum veniens, in Ductu chole-
^{in intestinis} docho cum Bile coniunctum, coagulum gene-
 rare. Hanc sententiam aluit praecipue MA-
 CLURG 1); eadem et quaedam Observationes
 MORGAGNII m), HALLERI, et DIETRICHII n),
 manifesto acidum partem essentialem constituti-
~~vam~~ Concrementi biliaris reperientium, confir-
 mare videntur.

Cum ^{vero} autem ~~autem~~ infantes, acido primarum viarum
 saepissime, ut vulgatissimum est, laborantes, ab
 istiusmodi coagulis immunes?

Alii e contrario crebriorem medicamento-
 rum terreorum absorbentium usum, potumque
 aquae calcariae accusarunt. Eum vero Calcu-
lum quidem in Ventriculo (uti W. ALBER-
 TI o), et PH. BREY ^{fellea} narrarunt), haud qua-
 quam vero in Vesicula fellea generare credibile
 videtur.

Alii temperamentum phlegmaticum, melan-
 cholicum, prouti et iram, et tristitiam accu-
 sarunt.

Alii aetatem provectam Concrementorum ta-
 lium generationi favere arbitrabantur.

- 1) Coë, loco citato, Pag. 440. — Commentariorum
 Parte II. Pag. 180.
- m) De Sedibus et Causis Morborum per Anatomen inda-
 gatis. Epistola XXXVII. Articulo 19.
- n) DIETRICH, loco citato, Pag. 39.
- o) Dissertatio de Absorbentium Utilitate et Damnis in
Praxi medica. Halae 1722.

*Lasitium respirationem ut coram
generationem conferes. Marat h.c.*

50 CAUSSAE CONCREMENTORUM BILIARIUM

Vitam quietam, sedentariam, uti §. VIII. vidimus, somnumque protractum, et sessionem cum corpore curvato statim post cibum sumtum, pro causa Concrementorum biliarium habent FR. HOFFMANN, VAN SWIETEN, COË, et HALLER.

Quin immo neglectam venae sectionem in plethoricis conferre ad Concrementorum biliarium generationem, opinatur FR. HOFFMANN.

Vitia Vesiculae felleae ad Bilis Concrementorum generationem conferre, ~~perfecto~~ vero simillimum, verbi causa: Spasum, vel Paralysin Vesiculae felleae, constrictionem Ductus cystici vel choledochi.

Metastasin materiae cuiusdam morbosae ad Vesiculam felleam accusarunt BOERHAAVE, MORTON, BAGLIVIVS, PLATNER, GOLDWIZ.

Dispositionem denique quandam corporis vel haereditariam vel adquisitionem alii accusarunt.

MACLURG, DIETRICH, GOLDWIZ, SENNERT et ipse BOERHAAVE simili modo generari Concrementa biliaria, quo in Doliis e Vino Tartarus generatur, asserunt.

Sed Tartarus evaporatione fluidi, quo solutus erat, certo certius oritur; Bilis autem evaporatione in Concrementa biliaria proprie sic dicta non abit, sed in Bilem siccata, fel in-spissatum pharmacopolis appellatam.

CAUSSAE CONCREMENTORUM BILIARIUM. 51

Concrementa ^{o/a} biliaria Putredine non oriuntur.

§. XXX.

Concrementa autem biliaria putrescente Bile non oriri, saltem non omnia, haec fere demonstrant:

1) Bilis putrida liquescit, et liquefacta difficilius cogitur.

2) Nemo hucusque in Bile putrescente Concrementa generari vidit; innumeri autem fere autores Bilem putredine commissam sedulo observarunt.

3) Saepe enormis quantitas Bilis in Vesicula fellea reperitur absque Concremento ullo p), quod a defectu acidi phosphorei explicat GOLDWITZ.

Putredinem Bilis causam occasionalem, acidum autem in Bile contentum causam formatricem (*Bildungsursache*) Concrementorum huiusmodi esse, opinatur GOLDWITZ.

Concrementa ^{o/a} biliaria Bilis Inspissatione vel Exsiccatione non oriuntur.

§. XXXI.

Concrementa autem fellea vulgaria inspissatam q), vel siccata Bilem, id est, residuum

p) De HAEN octo libras Bilis in una ^{ica} Vesicula fellea reperit. Edinburgh Medical Essays Vol. 2. p. 577.

unico felle

q) Concrementa ^{o/a} biliaria quoad maximam ^{gve} partem nil nisi inspissatam bilem esse opinatur J. LEAKE l. c. p. 262.

*Gallstone, from the two last
absorption of the thinner part of the
bile, the remainder is left too viscid
and crystallizes into lumps*

*E Darwin. Zoonomia
Vol. 2 Lond 1796. p. 40.*

Bilis, subtiliore parte per vasa absorbentia ablata, non esse, inspissatam vel siccatam Bilem cum Concrementis felleis cuiusvis generis comparanti facile patet.

Siccatione enim Bilis pondus specificum magnopere augetur, adeo, ut facile fundum in aqua petat siccata Bilis; Concrementa autem biliaria pleraque aquae innatant.

Siccata Bilis homogenea secus ac Concrementum ^{stium} biliare.

Siccata Bilis amarissima, Concrementum insipidum.

Siccata Bilis ardens odorem cornu ardentis spargit, secus Bilis Concrementum.

Interdum tamen, quamvis rarissime, talia siccatae Bilis fragmenta vel siccatam Bilem perfecte repraesentantia Concrementa in Vesicula fellea inveniri supra §. XV. notavi, haec tamen concrementa rursus ab ipsa Bile dilutiore solvi posse, arbitror. Concrementum bilis vero a bile non resolvitur.

Bilis autem particulam quandam spissiore[m] indurata[m] Concremento nucleum quasi praebere, non omnino improbabile videtur.

Pro casu rariore DURANDE r) agnoscit, ubi nucleus occasionem non praebet Concremento biliari; sed totum Concrementum unam eandemque massam habet, cuius particulae secundum

r) Loco citato.

leges cohaesionis cohaerent. Raro tamen nucleus manifesto cernitur.

Nostra de subitanea Concrementi biliaris ^{pellu-}
cidi Generatione Sententia.

§. XXXII.

Concrementa autem pellucida ista fellea sal-
tim non sensim sensimque, sed interdum subito,
Bilis nempe quadam Coagulatione oriri, vero-
simillimum s) reddunt:

1) Comparatio Concrementi biliaris ^{offi} cum
ipsa Bile adeo manifesta, ut nullum omnino du-
bium superesse possit, e Bile ipsa ortum traxisse
Concrementum istud.

2) Coactio citissima Bilis Vesiculae felleae
Cadaveris recentissimi, quae non solum ab acidis
mineralibus aqua dilutis; sed etiam a succo
limonum, Cremore tartari, Aquis acidulis, a
Nitro, ab Aceto, ab Urina, quamquam minus,
evenit. Color coaguli ab acido vitriolico et ma-
rino diluto primum flavescit, deinde viridescit.
Bilis putrida humana autem aliter, et diffici-
lius quidem cogitur t).

s) Recte hinc, me iudice, asserit FOURCROY: „Die
„krystallisirten Gallensteine bilden sich dann, wenn die
„dem Wallrath aehnliche Materie, die einen Theil der
„in der Leber enthaltenen Saefte auszumachen scheint,
„zu haefig ist, um in der Galle aufgeloeset zu blei-
„ben.“ — Videas apud CRELL Beitrage zu den che-
mischen Annalen. Vierter Band, 1792.

t) ANOR. COMPARETTI de vaga Aegritudine Infirmi-
tatis Nervorum. Pag. 103. §. 34. — Acido coagulatam Bilem

*In huiusmodi organo calcule biliaris fabula
crystallisatione, in huiusmodi organo
quodammodo coagulatione oritur
Inflammatione b. v.*

3) Natura talis concrementi partem tantum Bilis oleosam continens; manifesto argumento, separationem elementorum Bilis vel coagulationem contigisse.

4) Substantia ipsa diffracti Concrementi biliaris nullam omnino lamellatam, tunicatae cepae similem figuram ostendens.

5) Figura regularis talium Concrementorum, quae certe adeo regularis esse non posset, si sensim sensimque oriretur, Vesicula fellea non immota manente in motu corporis humani reliqui.

6) Perfecta similitudo Concrementorum biliarum in una eademque fellis Vesicula (§. XVII.) contentorum; etenim si diverso tempore orirentur eadem Concrementa, et diversa indole orirentur ista; quod tamen, quantum equidem novi, a nullo hucusque observatore animadversum.

Vitio tamen aliquo membranarum Vesiculae felleae coagulationem istam accidere, verosimillimum.

Nam, ut illud unum tantummodo in medium proferam, quae ulla mutatio in Bile accidere potest, nisi quae per membranas ipsi accidit?

in Calculum abire, iam dixerat MACLURG; quod acidum praeter illud, quod in parte inflammabili Bilis continetur, muriaticum esse opinatur DELIUS. — Bilem autem recentem ab acidis non coagulari, GOLDWIZ, loco citato, Pag. 319. asserit.

lamellatae sed dicitur hinc inde.

CAUSSAE CONCREMENTORUM BILIARIUM. 55

Calculum ^{Vesicae} urinarium saltem mucosum Vesicae
urinae potissimum oriri, solidis profecto argu-
mentis demonstravit WILL. AUSTIN u).

Ceterum recte annotat DIETRICH v). „Per-
fecta Calculorum ~~cr~~ystallisatio probat, eos more
„Salium generari posse; eorumque lamellatio
„nos docet, terream materiam per stratum super
„stratum adhaesisse.“

u) On the Origin and Component Parts of the Stones
in the urinary Bladder. London. 1790. — Confer
et DIETRICH, loco citato, Pag. 29. et versionem meam
germanicam Anatomiae morbidae M. BAILLIE Cap. X.

v) Loco citato. Pag. 51.

SYMPTOMATA,
 QUAE CONCREMENTIS BILIARIBUS^{ofis}
 EXCITANTUR.

§. XXXIII.

Saepe Concrementa biliaria^{ofis}, etiam mole maxima, absque^{sine} ullo Symptomate per totam fere feruntur vitam, nec nisi post mortem demum deteguntur w); adeo ut durante vita eorum praesentia tantum divinanda.

Interdum solummodo pondere sentiuntur x), inprimis homine in sinistrum latus cubante. y).

Saepe tamen dolor premens vel gravans (vulgo gravativus) sub processu xyphoideo ossium sterni^{pectoris}, in hypochondrio sinistro et regione ventriculi (cardialgia), pro Concrementi magnitudine, pondere, situ, et figura varians, sentitur.

Dolorem² omnem¹ regionem epigastricam^{qui} occupantem, pro signo certissimo Concrementi biliaris habuerunt, eumque a ligamento Hepatis^{velor pendentis} suspensorio derivarunt. CL. STRACK in omnibus, Concremento biliari laborantibus, observavit, regionem epigastricam esse tumidam ac tympanicam; omnia autem haec sympto-

w) PETIT, HEBERDEN, DURANDE, RICHTER.

x) BOERHAAVE. Praelection. ad Institution. §. 790.

y) HILDANUS. Centuria IV. Observatio 44.

mata iterum evanescere, eiectis Concrementis biliaribus.

Hic dolor post prandium oboriri solet; interdum vero, a solo ciborum copioso usu ortus, facta digestionem cessat.

Idem raro fixus et circumscriptus in loco affecto, sed saepissime in totum ^{ventrem} abdomen propagatus et dispersus vagatur.

Idem cum Concremento locum mutat; moxque colicum dolorem mentitur; mox est simillimus dolori, qui a renali Calculo, in ureteribus descendente, oritur, absque ^{sed sine} tamen mingendi difficultate; mox aegrotantes eum cum sensu animalis vivi in Ventriculo comparant; mox urgens quaedam ^{in ventre} sensatio in abdomine inde percipitur.

Nonnunquam iste dolor in Brachium dextrum, vel ad ipsos nates transit z).

Dolores autem principio per ipsos nervos hepaticos a), a Concremento lacessitos, oriri, dubitari nequit.

Memoratu autem dignum, pulsum sanguinis, etiam in summis doloribus regularem manere.

z) DURANDE, loco citato. Pag. 41.

a) Nervi Hepatis et Vesiculae felleae artificiose extricati in museo meo exstant, prouti nitidissime delineatos exhibuit Ill. I. G. WALTER in Tabulis Nervorum Thoracis et abdominis. Berolini 1783. Tabula Quarta. — Confer et, quae Libro: Vom Baue des Menschlichen Koerpers, Frankfurt 1791. 8. Nervenlehre. §. 331. exposui.

aethon mit Galschepitz, Gasparran. in Galschepitz Journal Band 2. p. 395.

de Bill. For. 19. p. 123.

pulsus (electrical shock) bilians

varum vel Amygdalarum sopiendos.

iccoris & fellis

Ex dictis autem satis patet, dolorem Concrementorum ^{ofor} biliarum incertum praebere signum.

§. XXXIV.

Interdum *varia digestionis Vitia* Concrementa ^{ofa} biliaria comitantur, verbi gratia: Calor in Ventriculo volatilis b), Ructus acidi c), Nausea, Vomitus.

Oritur etiam vel Obstructio, vel ^{al} Lévitas alvi, et Mala, quae eam sequuntur.

Obstructio autem ista vel *idiopathica* a Concremento in tubo intestinali haerente vel intestinum rectum ipsum obturante, vel *sympto*matica a contractione intestinorum.

Scybala alba post dolores colicos.

§. XXXV.

Interdum etiam Icterus oritur vel topicus vel universalis. Sic post dolores saepius aliquid flavi in Oculi angulo maiori observantur; sic frequentem Icteri ortum atque recursum facile explicandum observantur; scilicet dum ¹⁰ Concrementum ¹¹ biliar ¹² ae vel in Ductu ¹³ hepático vel in choledocho haeret, vel e Vesicula ¹⁴ fellea ¹⁵ ablegatus Ductum ¹⁶ choledochum ¹⁷ obturat, vel dum Vesicula ¹⁸ fellea Bile ¹⁹ nimis ²⁰ turgida a Concremento ²¹ obstruitur d), Vasa ¹ absorbentia, vel ² ex ³ ipsa ⁴ ipsa

b) DIETRICH. Loco citato.

c) DURANDE. Loco citato.

d) ALEX. MONRO On Fishes Edinburgh. Pag. 25. —
Versiones germanicæ CL. CH. SCHNEIDER Vergleichung

substantia^{lecore s} Hepatis, vel e⁶ Vesicula fellea⁸ e)
orientia, ²³ Bilem ²² secretam in sanguinem reve-
hunt; ex eoque per arterias in cutim bilis ^{separant} pro-
pagatur.

Verissima autem est observatio, saepissi-
me, ut supra iam allegavi, absque ullo sympto-
mate, ergo etiam absque ^{signe} ullo Icteri indicio Con-
crementa eiusmodi in Vesicula fellea latere f),
nec nisi post mortem, casu quasi inveniri, uti
saepius animadverti.

§. XXXVI.

Interdum Urina lateri trito similis, vel
crocea g); interdum Stranguria et Ischuria ob-
oritur.

des Baues und der Physiologie der Fische. Leipzig 1787.
4 Pag. 22.

e) Specimina horum Vasorum absorbentium coram video;
quae bene delineata dederunt WERNER et FELLER in Vaso-
rum lacteorum atque lymphaticorum Descriptione. Lipsiae
1784. — Longe autem adhuc elegantius et uberius ead-
em exhibuit P. MASCAONI in Vasorum lymphaticorum
Corporis humani Historia et Ichnographia. Senis 1787.
Folio. Tabula XVII. et XVIII. — Confer quoque quae
in libro Vom Baue des Menschlichen Koerpers, Frank-
furt 1792, Gefaessehre, Pag. 480. attuli.

f) Testes mihi sunt: HEISTER Institutiones chirurgicae
Amstelodami 1700. — MORGAONI Adversaria Anatomica
III. Pag. 67. — LUDWIG -- HALLER Opuscula
pathologica. Tom. III. Pag. 325. 329. ALEX. MONRO,
loco citato, Pag. 22. — DIETRICH, loco citato, Pag.
90. — JAC. FRID. ISENFLAMM de difficili in Obser-
vationes Anatomicae Epierisi. Erlangae 1793. Pag. 20.
Licet non ignorem, id a TH. COE negari.

g) DURANDE, loco citato, Pag. 44.

*aether mit Petaschsigel,
Gefassmaße in Göttingen
Journal Band 2. p. 395.*

eller Bill. For. 1793. 113.

*pusum (electrical shock)
silurus*

*Urinarum vel Hæmorrhoidarum
sopitendos.*

MENTIS
dolorem Con-
nebere signum.
Vitia Concre-
gratia: Ca-
ctus acidi c),
vel Levitas
ur.
pathica a Con-
te vel inte-
vel sympto-
os.
vel topicus
ins aliquid
runt; sic
sum facile
tum Con-
patico vel
fellea ab-
vel dum
cremento
ex ipsa
Pag. 25. —
Vergleichung

§. XXXVII.

Interdum in macilentis per integumenta Abdominis vel tactu vel strepitu quodam inter se Concrementa biliaria prodi perhibetur b).

§. XXXVIII.

A doloribus, vehementius saevientibus, alia adhuc, et quidem gravissima, mala excitantur; scilicet:

Congestiones sanguinis versus Caput; — hinc Vertigo, Scintillae oculis obvolitantes, Haemorrhagia narium

Vel Spasmi i) et Convulsiones dirae, eo graviores, quo dolor maior, quin ipsa Epilepsia.

Hinc et varia Animi pathemata, Tristitia, Melancholia, quin ipsa Insania, et Mania.

Hinc Suppressio Menstruorum.

Hinc varii Motus febriles; hinc ipsa Febris intermittens.

Hinc Asthma k), Hydropem ascitem l), et anasarcam; hinc ipsam Tympanitidem m) derivarunt.

b) PETIT.

i) NITZCH Praeside HOFFMANN Dissertatio de Dolore et Spasmo ex Calculo felleo. Halae 1751.

k) HOME.

l) VAN SWIETEN Commentaria in BOERHAAVE Praelectiones, §. 950. — MARTEAU in Journal de Medicine, Chirurgie et Pharmacie 1780. Octobre.

m) MARTEAU, loco citato. — J. G. SCHULZE Dissertatio de Tympanitide. Goettingae 1787. Pag. 14.

*interferunt
hinc in illis qui de epilepsia
semper fore videntur
Abent l. c.*

Hinc Congestiones sanguinis versus Intestinum rectum, quibus Haemorrhoides *) oriuntur; hinc Tenesmus.

Inflammationem et Exulcerationem n), vel Vesiculae felleae vel Ductuum biliarium vel etiam partium vicinarum, scilicet Hepatis, integumentorum Abdominis, et aliarum, et denique, Phthisin ipsam, vel exulceratione, vel absque exulceratione a vitiis digestionibus diuturnioribus insequi, non mirum videtur.

Hinc Lipothymiae, Syncope.

Hinc apoplexia o).

Hinc ipsa Mors p).

§. XXXIX.

Subito autem saepe aegri, Concremento biliaribus laborantes, Paroxysmis corripiuntur; imprimis dum natura expulsionem Concrementi molitur: tunc Anxietas summa, Tensio versus Pylorum, Nausea, Vomitus, Motus febriles cum pulsu lento et veluti concentrato, miserime aegrum excruciant.

*) HILDEBRANDT über die blinden Haemorrhoiden. Erlang. 1795.

n) Vesicula fellea tota consumta et in media putrilagine Calculus. HALLER Opusculorum pathologicorum Tomo Tertio. Pag. 324. Historia 9. — Confer, quae §. IV. in nota adtuli.

o) BURSERIUS DE KANILFELD. Tomo IV. §. 82. p. 64.

p) In BIANCHI Historia Hepatis multa Exempla leguntur subitaneae Mortis a Colica Concrementis biliaribus orta. — Novissime mortis a Concremento biliario Exemplum tradidit RICHTER, loco citato.

*acthon mit Phosphorsalz
Gefahren... in Göttingen
Journal Band 2. p. 395.*

elle Bill für B. p. 103.

*quecum (electrical shock)
biliaris*

*liverum vel Amygdalarum
sopientes.*

*getrennt
Funicula interna
inter cholelithi
una cum calculo
operatum vidit
Joni Johnson*

Hi Paroxysmi vel post aliquot horarum ,
vel post aliquot dierum intervallum rever-
tuntur.

§. XL.

Insanabilis autem morbus , nisi solutione
aut Excretionem Concrementi finiatur.

Certissimum ea de causa Concrementi
biliaris ^{signum} excretio calculi ; reliqua enim
symptomata fallacia.

DE C
BIL

Diu d
vente ,
Medici.

e corp
adhibu
remedi
cremen
nostris
palman

E
moniac
lato.

Ad
nem ad
Tinctur
e Terra
paratur

E

vel Ex

Cichore

ros ;

Tarax

E

Serun

frigida tempore matutino, Vitellum ovi aqua solutum et liquore anodyno minerali HOFFMANNI¹ mixtum q).

vel aethere

Mitto alia minus efficacia medicamenta mixta, transiens ad celebratissimum nostris diebus remedium DURANDEI, cuius efficaciam et nostra experientia comprobata habemus. Post diuturniorem scilicet medicamentorum emollientium resolventium, et aperientium usum, Liquoris e tribus partibus Naphthae Vitrioli et Spiritus Terebinthinae partibus duabus mixti scrupulos duos vel drachnam quotidie DURANDE aegris propinat; quo remedio sumto Serum lactis, vel Jusculum, e carne vitulina atque Cichoreo et Violarum Syrupo paratum, superbibere suadet; hoc remedio pergendo ad usque libram. Cessantibus tunc doloribus, liberatisque a Concrementis Bilis viis, lenia purgantia ad ^{expellenda} istorum Concrementorum fragmenta evahenda adhibet.

Hoc remedio adeo Concrementa ^{fellia} biliaria solvi vidit, ut ad instar ^{materiae} materiae piceae et flavae per alvum excernerentur.

Saepius autem illud remedium Nauseam facile tamen compescendam, vel Ructus per quinque vel duodecim horas excitat; hinc caute adhi-

q) SCHWARZ de Curatione Icteri maxime per Vitellum ovi. Jenae 1791.

adhibendum, inflammatio praecavenda, et dolores mitigandi.

Omnes se aegros, calculo ^{felleo} biliari aegrotantes, ab anno 1773. remedio sanasse, DURANDE affirmat.

Efficaciam remedii istius confirmatam vidi cum MARET, LAVOT, HOIN, GIRARD, STRACK.

Oleum Terebinthinae ad Vitrioli Naphtham figendam addidit.

Per ^{membranas intestini} tunicas Duodeni et tunicas Vesiculae felleae contiguas penetrare, sicque efficaciam suam exserere hoc remedium, opinatur, DURANDE, quod quidem nimium videtur.

Antequam autem istud remedium datur, omnis inflammatio ^{uloris} Hepatis tollenda.

§. XLII.

Vario autem modo Symptomata pro ratione Paroxysmi mitiganda.

Opium ad Motus convulsivos, a Concremento felleo productos, compescendos laudat HALLER r), damnat autem DURANDE s); semper enim noxium et anxietates movens se invenisse perhibet.

In universum medicamenta emollientia, tum interne quum externe adplicata, conducunt.

r) Opusculorum pathologicorum Tomo III. Pag. 322.
s) Loco citato. Pag. 63.

*Salpeter aethor. mit Felsphosphor,
Gefahrenen in Göttingen
Journal Band 2. p. 395.*

Wittmy Verflucht. Bill. For. B. pag. 153.

*Electricam pulsam (electrical shock)
per ductus biliares*

*Oleum Animum. et Amygdalarum
ad dolores sopiendos.*

Sic Vesicam urinariam bubulam, aqua calida refertam, regioni gastricae imposuerunt.

Cardiaca sic dicta autem nocent.

Clysteres frigidos MARET suadet; melius tamen tepidos DURANDE.

Metuant fortitan aliquis, ne vomitus dolorem intus intendat, vel etiam caecalem membranosam laceret, sed hujusmodi metum esse nihilominus esse insanam; cum vomitus dolorem mitigare, potius quam argere deprehendatur. Quasi femur femur de periculo, omnino exortibus illum egrotare, aut etiam hic facere licet aeger pro fronte non vomat, qui felicitate calculo e caecali expellitur.

Habodon l. c. p. 215

Emetica autem medicamenta et purgantia alii laudarunt, alii summopere damnarunt. FR. HOFFMANN et DURANDE ab Emeticis perniciosissimum effectum viderunt; immo a sumto Emetico disruptam Vesiculam felleam invenit BERTIN.

Drastica magis adhuc nocent, transitum Concrementorum nimis accelerando; tristes hinc effectus FR. HOFFMANN observavit.

Purgantia autem mitiora, soluto prius Bilis Concremento, ut supra iam monui, conducunt. V. c. oleum Ricini, Manna, Serum Lactis ad dimidiam partem inspissatum.

Venae sectionem suadet FR. HOFFMANN, ut supra indicavi; cui opponit HEBERDEN, rarius inflammationem a Concremento in ^{lecore} Hepate ipso oriri ob sanguinis cursum lentum, et Nervorum exiguitatem Venaeque sectionem in sanguinem venosum non agentem; cui rationibus anatomicis suffultus DURANDE respondet: Experientia omnino constare, ^{facile inflammationem} Hepatidem concremento felleo facillime supervenire; dolorem praeterea non ab ^{lecore} Hepate, sed a ^{leoni} Ductu biliario oriri, quem Arteria hepatica comitatur; prodesse hinc Venae sectionem. Eiusmodi sen-

*Salia,
pulvis e radice rhubarberi et
dusa qualibet amara.*

tentiae fuerat et VAN SWIETEN. non nisi in morbo inveterato a Concremento biliari ^{ofo} monens nocere sanguinis missionem, ob sanguinis resolutionem et acridinem.

BLOCH audax, naturam imitandam, hincque inflammationem et exulcerationem in regione Vesiculae felleae excitandam esse, suadet.

PETIT, multo adhuc audacior, incisionem ad usque Vesiculam felleam, qua Concrementum extrahi possit, suadere non formidat.

fecit Vogel sectionem

Quibus tamen, praeter quae §. V. monui, MORGAGNI, Viri sapientissimi et doctissimi, auctoritatem opponimus: tres ipse narrat casus, quibus per integumenta abdominalia exitum Concrementa fellea invenerunt; primus sanabatur, in altero fistula, in tertio ulcus remanebat.

Ergo non, nisi in adhaesione Vesiculae felleae ad integumenta abdominalia, tentanda exulceratio est, vel ~~apertura artificiosa.~~ *sectio*

§. XLIII.

Recursum Morbi excitare perhibent omnia Irritantia, Pinguia, Salsa, Victus animalis, Spirituosa, Aromata; Plantae amarae, acres, calidae, Nasturtia, Asparagus, Cynara; purgantia medicamenta; Vigiliae nimiae t); Motus nimii. Me quidem iudice immerito haec accusarunt.

t) DURANDE, loco citato. Pag. 65.

MENTIS
bulam, aqua
imposuerunt.
nt.
uadet; melius
et purgantia
marunt. Fa.
ticis pernicio-
mo a sumto
legem invenit
transitum
tristes hinc
solutio prius
monui, con-
erum Lactis
FFMANN,
RDEN, ra-
leone
in Hepate
tum, et
tionem in
ni rationi-
respondet:
epatiidem
ire; do-
a Ductu
comitatur;
modi seu-

Conducunt vero, et recursum Morbi impediunt: Motus corporis, cibi molles, Victus animalis mediocris, Assata, Fructus maturi, Lac, Serum lactis, Venae sectiones tempestivae et Remedium DURANDEI dosi parva adhibendum, cui Vitellus ovi Aethere solutus subinde substituendus u).

novum concretum felle generatum
Motu debito corporis biliare averti persuasum habeo.

u) DURANDE, loco citato. Pag. 65.

*Metuat fortitan aliquis,
intendit, vel etiam con-
lacet; sed hujus
didimus esse inaequum; in
mitigare, potius quam a
Lacti feni fimo de per
oportet illum egrotare, aut
licet reger suo fronte non
calentur e canali expellatur*

*Si
pulvis e rad
dura qual*

Senckenb.
med. Institut.

is r. l.

Morbi im-
olles, Victus
tus maturi,
es tempesti-
va adhiben-
tus subinde

uti fella pueri
averti per-

